

Identiteitsdocument Schreeuw om Leven

Versie 13 oktober 2022

Ons verhaal

De beschermwaardigheid van het leven staat centraal bij Schreeuw om Leven, al vanaf de oprichting in 1985. De naam van onze stichting is geïnspireerd op de film *The Silent Scream*, die oprichters Bert en Willy Dorenbos gezien hadden. De *wet afbreking zwangerschap* was net in werking getreden en over euthanasiewetgeving was er volop debat. Schreeuw om Leven wilde zich er niet bij neerleggen en midden in de maatschappij een helder geluid laten horen. Dat deden we toen vooral met opvallende acties, die veel aandacht kregen in de media. In 1993 werd in Amsterdam de eerste *Mars voor het Leven* gehouden.

Sinds 2000 zijn we er met *Erishulp* voor vrouwen die onbedoeld zwanger zijn geraakt. Door concrete hulp te bieden, proberen we de omstandigheden waardoor ze voor een abortus kiezen weg te nemen. Maar ook zijn we er voor vrouwen die juist worstelen met een post-abortustrauma.

Tot 2016 stond Schreeuw om Leven onder leiding van Bert Dorenbos. De confronterende acties die hij bedacht, trokken veel aandacht en bepaalden sterk het imago van de organisatie. Belangrijk is dat de boodschap overkomt, stelde hij. 'Natuurlijk waren er grenzen. We gebruikten geen geweld. Maar we verzetten ons ertegen dat men abortus onder het tapijt wilde schuiven.¹' Met de komst van Kees van Helden als opvolger van Dorenbos kwam de nadruk meer te liggen op preventie en hulpverlening.

---

¹ RD, 18 december 2020.

De laatste jaren ligt het aantal abortussen vrijwel constant rond de 30.000 per jaar, bij een afnemend aantal geboorten. Tegenover 1000 geboorten staan 169 abortussen, volgens cijfers over 2021. Voor ruim zeven op de tien Nederlanders is een abortus aanvaardbaar. Ook diverse medische en wetenschappelijke ontwikkelingen, waarbij embryo's instrumenteel gebruikt worden, bedreigen het ongeboren leven.

Schreeuw om Leven legt zich bij deze ontwikkelingen nog altijd niet neer. Arthur Alderliesten, directeur sinds 2021: 'We zijn ervan overtuigd dat het ongeboren leven vanaf het allereerste begin volwaardig leven is, en daarom beschermwaardig. In gehoorzaamheid aan de God van de Bijbel komen we op voor een menswaardige en hoopvolle toekomst voor moeder en kind. We werken aan een samenleving waarin abortus onnodig en ondenkbaar is. Graag voorkomen we dat ongeboren mensen gedood worden.'

In de maatschappij staan we in onze voorlichting en acties met overtuiging voor de waarde en de betekenis van het ongeboren leven, en zoeken we actief de dialoog. Met de jaarlijkse stille *Mars voor het Leven* blijven we aanwezig op straat. We zijn present bij abortusklinieken om vrouwen die een moeilijke beslissing moeten nemen bij te staan.

Met *Er is hulp* bieden we psychosociale en praktische hulp aan vrouwen die onbedoeld zwanger zijn. Ook na een abortus zijn we er voor hen die ondersteuning en hulp nodig hebben. We willen daarbij Gods liefde voor het kwetsbare merkbaar laten zijn en waar mogelijk heling bieden in Christus naam.

Context

In de maatschappij zijn verschillende ontwikkelingen waar te nemen die mede de context vormen waarbinnen Schreeuw om Leven werkt, en waartoe we ons moeten verhouden:

1. Het aantal abortussen is in Nederland constant, ruim 30.000 per jaar. Maar doordat het aantal geboorten afneemt, neemt de abortusratio juist toe. Dit cijfer, dat het aantal zwangerschapsafbrekingen per 1.000 geboorten bij vrouwen van 15 tot 45 jaar weergeeft, was in 1994 106, stabiliseerde vanaf 2004 een aantal jaren rond 154 en is gestegen tot 169 in 2020.²
2. Abortus is voor het merendeel van de Nederlanders moreel aanvaardbaar. Ruim zeven op de tien Nederlanders (72%) zijn (enigszins/zeer sterk) voorstander van abortus. Jongeren zijn overall minder vaak voorstander dan ouderen – ze hebben vaker (nog) geen oordeel.³
3. Uit politieke ontwikkelingen blijkt een doorgaande liberalisering van de abortuswet- en regelgeving, ook op het niveau van de Europese Unie;
4. Het debat over het ongeboren leven wordt in toenemende mate beïnvloed door internationale ontwikkelingen (sociale media, globalisering);
5. Het nastreven van eigen geluk en maximale gezondheid, autonomie en integriteit van het lichaam zijn belangrijke waarden in onze samenleving (maakbaarheid en hyperindividualisme).
6. Er is sprake van een zekere medicalisering van het leven: ook voor niet-medische problemen worden medische interventies toegepast. Dat heeft te maken met een overschatting van de medische mogelijkheden, met het maakbaarheidsdenken. Niet elke gezondheidsklacht behoeft echter een medische interventie. Het lijkt er op dat de mensheid hierdoor minder goed kan omgaan met gezondheid, ziekte en lijden en andere

---

² Inspectie voor de Gezondheidszorg, *Jaarrapportage 2011 van de Wet afbreking zwangerschap*, (Utrecht, 2013), 16, 17, <https://www.igi.nl/publicaties/rapporten/2013/04/11/jaarrapportage-afbreking-zwangerschap-2011> en Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, *Jaarrapportage 2020 Wet afbreking zwangerschap (Wafz)*, (november 2021), 1, <https://www.igi.nl/publicaties/rapporten/2021/12/09/jaarrapportage-2020-wet-afbreking-zwangerschap>.

³ Sjoef Raaijmakers, Isabella van der Vlies en Tim de Beer, *Houding van Nederlanders jegens abortus*, (Amsterdam: TNS Nipo, 2016).

hieraan verbonden zingevingsvragen. Illustratief is een uitspraak van Ray Kurzweil, werkzaam voor Google Engineering, die meent dat we alleen door duurzame technologische vooruitgang menselijk lijden zullen kunnen verlichten.⁴

7. Het ongeboren leven wordt niet alleen bedreigd door abortus, maar ook door allerlei medische ontwikkelingen, zoals het instrumenteel gebruik van embryo's, foetaal weefsel voor wetenschappelijk onderzoek, laagdrempeliger toegang tot prenatale diagnostiek zoals de NIP-test, embryoselectie (PGD en PGT), IVG en kiembaanmodificatie;
8. Het gesprek over de betekenis en de gevolgen van een abortus verloopt doorgaans moeizaam in Nederland. Het is een gepolitiseerd en gepolariseerd debat.
9. Er is steeds minder ruimte voor imperfectie, onvolmaaktheid van (het te verwachten) kind.⁵ Dit is van invloed op hoe mensen keuzes maken naar aanleiding van prenataal-diagnostische uitslagen, maar ook op de ontwikkeling van human enhancement, mensverbetering (genetische manipulatie)⁶;
10. Intimiteit en seksualiteit ontwikkelen zich steeds verder af van huwelijk en duurzame relaties. De vrije seksuele moraal relateert aan de (impliciete) gedachte dat je pas werkelijk vrij bent als je je seksueel kunt uitleven⁷;
11. De steun voor de pro-lifebeweging in Nederland lijkt jonger, breder en zelfbewuster te worden, zoals onder politiek-conservatieve bewegingen (deels cultuurchristendom);
12. In de samenleving is het wantrouwen richting instituties, overheid en wetenschap gegroeid. Dat leidt tot inflatie van feiten⁸ en relativering van het waarheidsbegrip;

---

⁴ Ray Kurzweil, "Valt de vooruitgang nog te stuiten?" in Bas Heijne, *Kleine filosofie van de volmaakte mens*, (Amsterdam: Prometheus, 2015), 246.

⁵ Vgl. Michael J. Sandel, *Pleidooi tegen volmaaktheid. Een ethiek voor gentechnologie*, (Ten Have, 2012) en Bas Heijne, *Kleine filosofie van de volmaakte mens*, (Amsterdam: Prometheus, 2015).

⁶ Bert-Jan Heusinkveld, *De betere mens. Een medisch-ethisch kader voor mensverbetering vanuit christelijk perspectief*, (Utrecht: Eburon: 2021).

⁷ Carl R. Trueman, *The Rise and Triumph of the Modern Self*, (Wheaton: Crossway, 2020), 268.

⁸ Marc Josten, *Weerwoord. De publieke opinie*, (Amsterdam: De Geus, 2017), 201

13. Nederland is een van de meest seculiere landen van de wereld.⁹ Meer dan de helft van de Nederlandse bevolking karakteriseert zichzelf als niet-gelovig. Het dominante seculier-liberale denken stelt dat de menselijke waardigheid niet afhangt van wat God er van hogerhand inlegt, maar van wat de autonome mens er zelf aan toekent;
14. Een kenmerk van onze tijd is ‘no need for salvation’, fundamenteel niet-religieus, de eerste cultuur waarin de meerderheid niet gelooft in transcendentie of verlossing, vreemd aan de categorie van het heilige.¹⁰ Ondanks – of misschien wel juist: door – deze ‘no need’ is er behoefte aan zingeving, verbinding, lichamelijke en spiritualiteit.¹¹ Er is vraag naar ‘iets om voor te leven’, betekenisgeving van het eigen leven;¹²
15. Het leven wordt meer en meer gezien als een product dat je zelf moet ontwikkelen, een trend die ook onder christenen waarneembaar is. Hiermee hangt ook de wens samen om kinderen te ontwerpen naar de wensen van de ouders (‘designbaby’).¹³
16. De kerken in Nederland lijken een zekere verlegenheid te hebben met betrekking tot onbedoelde zwangerschap, abortus en andere medische ontwikkelingen die het ongeboren leven bedreigen, waardoor het weinig wordt besproken in de gemeenten. Ook het profetisch spreken van de kerk op dit punt blijft achterwege;
17. Veel Nederlanders hechten waarde aan een inclusieve samenleving, waarbinnen plek is voor iedereen. Voor de Nederlandse overheid vormt het een speerpunt.¹⁴

---

⁹ Joep de Hart Pepijn van Houwelingen Willem Huijnk, *Religie in een pluriforme samenleving. Diversiteit en verandering in beeld. Deel 3: Buiten kerk en moskee*, (Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau, maart 2022).

¹⁰ Terry Eagleton, *Culture and the Death of God*, (New Haven and London: Yale, 2015), 7-8.

¹¹ Aangehaald in: Kees van Ekris, *Dialoog, dans en duel. Preken voor tijdgenoten*, (Utrecht: KokBoekencentrum, 2022), 31, 32.

¹² Van Ekris, *Dialoog, dans en duel*, 40, David Brooks, *De tweede berg. De zoektocht naar een zinvol leven*, (Amsterdam: Spectrum, 2020).

¹³ Britta van Beers, “Designbaby’s of de voortplanting van de toekomst. We zijn blij met de assemblage van onze iZoon,” in *De Groene Amsterdammer* 142, nr. 6 (7 februari 2018), <https://www.groene.nl/artikel/we-zijn-blij-met-de-assemblage-van-onze-izoon>.

¹⁴ Rijksoverheid, *Naar een inclusieve samenleving. In ons land, niemand aan de kant*, (april 2020), <https://open.overheid.nl/repository/ronl-615e7ed7-e3f0-414f-9fbd-1ad990daa6a1/1/pdf/bmh-6-inclusieve-samenleving.pdf>.

Visie

In de visie laten we zien hoe wij kijken naar de wereld om ons heen, naar de mensen, naar het leven. Wat zien we? Waar willen we heen? De visie geeft uiting aan de overtuiging, de levensbeschouwing en het wereldbeeld van Schreeuw om Leven. Dit is waar ons hart warm van wordt en waarvoor wij in actie komen.

Schreeuw om Leven wil gehoorzaam zijn aan God: de Vader, de Heere Jezus Christus en de Heilige Geest. De liefde van Christus drijft ons, trouw aan de waarheid normeert ons denken en handelen.

In de Bijbel lezen we dat het leven door God geschonken is. Daarom geloven we dat het ongeboren leven vanaf het allereerste begin volwaardig mens is, en beschermwaardig. Elk kind heeft het recht om geboren te worden en een toekomst te krijgen. Dat God het leven schenkt, geeft betekenis aan het mens-zijn en maakt ons verantwoordelijk.

We willen helend en verbindend present zijn en laten ons leiden door liefde, waarheid en integriteit.

Missie

De missie is de opdracht die we onszelf op grond van de visie geven. Hierin formuleren we wat Schreeuw om Leven wil bereiken, waartoe we ons geroepen weten. En wat gaan wij doen om daar te komen?

Schreeuw om Leven zet zich in voor een menswaardige en hoopvolle toekomst voor moeder en kind, en streeft naar een samenleving waarin abortus onnodig en ondenkbaar is. We willen voorkomen dat ongeboren leven gedood wordt.

We bieden psychosociale en praktische hulp aan vrouwen die onbedoeld zwanger zijn. Ook na een abortus zijn we er voor hen die ondersteuning en hulp nodig hebben. We willen Gods liefde voor het kwetsbare merkbaar laten zijn, en waar mogelijk heling bieden in Christus' naam.

In de beïnvloeding van de maatschappij staan we met overtuiging voor de waarde en betekenis van het ongeboren leven. Schreeuw om Leven zoekt actief de dialoog.